ఒప్పందం

- రావి.ఎన్.అవధాని

''ఏమిటి సత్యమూర్తిగారూ! అదోలా ఉన్నారు. ఆరోగ్యం బాగాలేదా? పోనీ ఈ పూట లీవ్ పెట్టి రెస్ట్ తీసుకోలేకపోయారా'' అంది వరలక్ష్మి అటెండెన్స్ రిజిష్టర్‌లో సంతకం చేస్తున్నతనితో.

''అబ్బే ఏంలేదండీ!'' అన్నాడు సత్యమూర్తి పేలవంగా నవ్వి.

''ఏమీలేకపోవడమేమిటండీ? మీ ముఖం ఎంతలా పీక్కుపోయిందో తెలుసా? అరడజను లంఖణాలు చేసిన వ్యక్తిలా ఉన్నారు!'' అంది.

వరలక్ష్మి అంత నిశితంగా గమనించినందుకు కాస్త సిగ్గుపడ్డాడు సత్యమూర్తి. అయితే తన ప్రోబ్లమ్ ఆమెకు ఏవిధంగా చెప్పాలో అతనికి అర్థంకాలేదు. వారిద్దరిమధ్యా ఎక్కువ పరిచయంలేదు.

సత్యమూర్తికి ఆమెతోనేకాదు ఆ స్కూల్లో ఎవరితోనూ ఇంకా ఎక్కువ పరిచయం కాలేదు. రెండు మాసాల క్రితం అతను ట్రాన్స్‌ఫర్ మీద ఆ హైస్కూల్‌కి వచ్చాడు. టెన్త్ క్లాస్‌కి ఇంగ్లీషు, లెక్కలు చెప్తాడు. వయసు మూడు పదులు. రంగు ఛామనచాయ. మనిషి నెమ్మదస్తుడు. చాలా మొహమాటస్తుడు. తన వర్క్ ఏదో అది చేసుకు పోతాడు. ఇతర విషయాల జోలికిపోడు.

వరలక్ష్మి టెన్త్‌క్లాసుకి సైన్స్, లోయర్ క్లాసులకు లెక్కలు చెబుతుంది. ఆరోజు హెడ్మాష్టర్ లీవు తీసుకోవడం వల్ల ఆమె ఇన్‌ఛార్జీగా వుంది. ఆమె అభిమానంగా అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పకపోవడం సభ్యత కాదనుకుని–

''మరేంలేదండీ! మా సిస్టర్‌కి పెళ్లి నిశ్చయమైంది...''

''గుడ్‌న్యూస్! అయితే పెళ్లి హడావిడి అన్నమాట. అబ్బాయిది ఏ ఊరు? ఎంతవరకూ చదువుకున్నాడు? ఏ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు?'' అంది చనువుగా.

సత్యమూర్తి సమాధానం చెప్పేలోపల గంట మోగడంతో ఎవరి క్లాసులకు వారు వెళ్లిపోయారు. లాస్ట్ పీరియడ్ ఖాళీగా ఉంటే సత్యమూర్తి హెడ్మాష్టర్ రూంకి వెళ్లాడు. ఆసరికే వరలక్ష్మి అక్కడ ఉంది.

''ఇప్పుడు చెప్పండి మాష్టారు మీ సిస్టర్ మేరేజి వివరాలు!'' అంది నవ్వుతూ.

''చెప్పడానికి పెద్దగా ఏమీ లేదండీ! మనలాంటి వారికుండే యూజువల్ మనీ ప్రోబ్లమే! చెల్లాయికి పెళ్లి సెటిలయి ముహూర్తం పెట్టుకోబోయే సమయంలో మా మదర్‌కి యాక్సిడెంట్ అయి తుంటి ఎముక విరిగింది. మా చిన్నప్పుడే మా తండ్రి పోయారు. మా అమ్మే ఎన్నో కష్టాలు పడి మమ్మల్ని పెంచి చదివించింది. నేను జాబ్‌లో చేరి మా చెల్లెలి పెళ్లికి డబ్బులు కూడబెట్టాను. మంచి సంబంధమే. అబ్బాయి మాకు దూరపుబంధువే. కట్నకానుకలేవీ వద్దు, పెళ్లి ఖర్చుల నిమిత్తం ఇరవై వేలు ఇవ్వమన్నారు. పదివేలు అడ్వాన్స్‌గా ఇచ్చాను. ముహూర్తం పెట్టగానే మిగిలిన సొమ్ము ఇస్తానన్నాను. ఈలోగా అమ్మకు ఏక్సిడెంట్. చేతిలో పెళ్లి కోసం ఉంచిన సొమ్ము అమ్మ ట్రీట్‌మెంట్‌కి ఖర్చయింది. చివరకు అమ్మ కూడా దక్కలేదు. నిన్న పెళ్లికొడుకు తండ్రి కబురుపెట్టాడు ముహూర్తం నిశ్చయించమని. ఇప్పుడు వారికి ఇవ్వాల్సిన పది, పెళ్లి ఖర్చుల కోసం మరో పది మొత్తం ఇరవై వేలు వుంటేనే కానీ ఈ గండం గడవదు. ఏ హామీ లేకుండా ఈరోజుల్లో అంత సొమ్ము ఎవరు అప్పిస్తారు చెప్పండి?'' అన్నాడు దిగులుగా.

అతని పరిస్థితికి వరలక్ష్మి నిజంగా ఎంతో జాలిపడింది. కాసేపు ఆలోచించి

''సత్యమూర్తిగారూ! రేపు ఆదివారం మనకి స్కూల్ లేదు. ఉదయం మీరు మా ఇంటికి రండి. ఇదుగో మా ఇంటి అడ్రస్. ఈ విషయం కాస్త ఆలోచించి పరిష్కారమార్గం చూద్దాం'' అంది.

ఆమె మాటలు అతనికి ఎంతో ఉత్సాహం, ఆనందం కలిగించాయి.

''తప్పకుండా వస్తానండీ! మీ సహాయానికి జీవితాంతం రుణపడి ఉంటాను!'' అన్నాడు ఆవేశంగా.

వరలక్ష్మి చిరునవ్వు నవ్వింది.

వరలక్ష్మి వయసు సుమారు ముప్పై సంవత్సరాలు. మనిషి పొట్టిగా, బలంగా ఉంటుంది. మనిషిలో ఏ విధమైన అందం, ఆకర్షణ కనిపించవు. అయితే ఆమె గొప్ప స్నేహశీలి. ఎవరితోనైనా క్షణంలో మైత్రి సంపాదించగల నేర్పరి. ఆమెది మంచి హెల్పింగ్ నేచర్. ఎవరికి ఏ వేళప్పుడు ఎటువంటి హెల్ప్ కావాల్సినా వెంటనే ఆమె [illegible] చేస్తుంది. అయితే వరలక్ష్మి పూర్తిగా డబ్బు [illegible] ఎంత చిన్న సహాయమైనా ప్రతిఫలం తీసు[illegible] చెయ్యదు. అదీ ఆమె పాలసీ!

ఈ డబ్బు యావ ఆమెకు ఈనాటిది కాదు. బాల్య[illegible] నుండీ అలవాటైంది. అందుకు ఒక విధంగా ఆమె తండ్రి కొండలరావు కారణం. కొండలరావు. కుంతల[illegible]మ్మలకు కూతురు పుట్టిన వేళా విశేషం కొండలరావు[illegible] జాబ్‌లో ప్రమోషన్ వచ్చింది. దానివల్ల అతనికి కూతురి[illegible] పైన ఎనలేని ప్రేమ ఏర్పడింది. అది ఆడింది ఆట[illegible] పాడింది పాటగా భావించి ముద్దు చేయడమేగా[illegible] కూతురు చేసే ప్రతీ పనీ మెచ్చుకుంటూ డబ్బులు ప్రతిఫలంగా ఇవ్వడం మొదలుపెట్టాడు. దాంతో వరలక్ష్మి [illegible] పని చెయ్యాలన్నా డబ్బు చేతిలో పెడితేనే గానీ చేసేది కాదు.

తండ్రి అండ చూసుకుని అటు తల్లి మాటకాని ఇటు అన్నల మాటకాని వినేది కాదు. కూతురి విషయంలో భార్యాభర్తలిద్దరూ వాదులాడుకునేవారు. ''ఆడపిల్లను అదుపులో ఉంచాలి! అంత ముద్దు పనికిరాదు!'' అన్న కుంతలమ్మ మాటను ఆమె భర్త ఏనాడూ వినలేదు. వరలక్ష్మికి తల్లి కాని అన్నలు కానీ ఏపని అయినా చెప్పినప్పుడు ప్రతిఫలంగా డబ్బులు ముందుగా చేతిలో పెడితేనే చేసేది. లేకుంటే మొండికేసేది. వరలక్ష్మి అన్నలు తాము చెయ్యాల్సిన పనులు చెల్లెలికి పురమాయించి చేయిస్తూ తమ పాకెట్‌మనీ ఆమెకు ప్రతిఫలంగా ఇచ్చేవాడు. రేషన్ తీసుకుని రావడమూ, కరెంట్‌బిల్లు కట్టడం, కూరగాయలు, సామాన్లూ తీసుకురావడం వంటి పనులన్నీ చెల్లెలు చేత చేయించేవారు.

ఇంట్లో వాళ్లేగాక ఇరుగుపొరుగు వారు, ఫ్రెండ్స్ కూడా ఆమె చేత పని చేయించుకునేవారు. చేసేపనికి ప్రతిఫలం తీసుకోవడంలో ఎవరి వద్దా మొహమాటపడేదికాదు. ముందుగానే చెప్పేది. వరలక్ష్మి తండ్రిని తప్ప వేరెవరినీ నమ్మేదికాదు. డబ్బులు మొదట్లో తండ్రి వద్ద దాచుకునేది. తరువాత పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్‌లో వేసుకునేది.

చదువులో వరలక్ష్మి క్లాస్ ఫస్ట్ వచ్చేది. ఆమె డిగ్రీ పుచ్చుకుని బి.ఇడి ట్రెనింగ్ అయి టీచర్ జాబ్‌లో చేరేసరికి ఆమె ముగ్గురు అన్నలు పెళ్లిళ్ళు చేసుకుని కుటుంబాలతో పై ఊళ్లకు ఉద్యోగరీత్యా వెళ్లిపోయారు. కూతురి పెళ్లి కోసం కొండలరావు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశాడు. ఎందరో పెళ్లి కొడుకుల్ని వెతికి తెచ్చాడు. వరలక్ష్మిని చూసి పెళ్లి చేసుకునేందుకు ఎవరూ మొగ్గుచూపలేదు. ఆ దిగులుతోనే ఆమె తల్లితండ్రులు మరణించారు.

చెల్లెలి పెళ్లి విషయం అన్నలు ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. అందుకు వరలక్ష్మి ఏమాత్రం దిగులుపడలేదు. చదువు, జాబ్ ఉన్నాయి కనుక ఆమె ఎంతో ధైర్యంగానే ఉంది. ఆమెకు పదిసంవత్సరాల సర్వీస్ ఇట్టే అయిపోయింది.

వరలక్ష్మి గురించి వివరాలు సేకరించాడు సత్యమూర్తి. ఆమె తనకు సహాయపడగలదు అనుకున్నాడు. మర్నాడు ఉదయం ఆమె ఇంటికి వెళ్లాడు. ఆమె ఉంటున్నది రెండుగదుల చిన్న డాబా ఇల్లు. ముందు వెనుకా కొద్దిగా ఖాళీ స్థలం చుట్టూ ప్రహరీ ఉంది.

ఇంటిలో అధునాతన సౌకర్యాలు అన్నీ ఉన్నాయి. ఆమెకు ఆ ఇల్లు పిత్రార్జితంగా వచ్చింది. సత్యమూర్తిని సాదరంగా రిసీవ్ చేసుకుంది వరలక్ష్మి.

''ప్రస్తుతం మీ అవసరం ఇరవై వేలు అవునా?'' అంది సూటిగా.

''అవునండీ! పెళ్లివారికి ఇవ్వాల్సిన బేలన్స్ పది, మిగిలిన పది మన సైడు పెళ్లి ఖర్చులు. కళ్యాణమంటపం, బట్టలు, భోజనాలు వగైరా'' అన్నాడు.

''మీకు దగ్గర బంధువులు ఎవరూ లేరన్నారు కదా! అటువంటప్పుడు కళ్యాణ మంటపంలో అంత ఆర్భాటంగా పెళ్లి చెయ్యాలా? నేను ఇలా కామెంట్ చేస్తున్నందుకు మరోలా అనుకోకండి. ఈరోజుల్లో ఇదంతా మన లాంటివారి తాహతుకు మించిన పని. నా ఉద్దేశం ఏమిటంటే రిజిస్టర్ మేరేజ్ జరిపించి మన సంప్రదాయం ప్రకారం దేవాలయంలో తాళి కట్టిస్తే బావుంటుంది. వీలుంబట్టి ముఖ్యమైనవారికి ఒక పూట భోజనంతో సరిపెట్టి, కళ్యాణ మంటపం వగైరాలకు ఖర్చు పెట్టబోయే దాంట్లో కొంత పెళ్లికూతురికిచ్చి సంసారానికి కావలసినవి సమకూర్చుకోమంటే వారికి గొప్ప మేలు చేసినట్లు కాదా? మనకు తాహతుంటే ఎంతైనా ఖర్చు చేయొచ్చు. అప్పు చేసి ఈ ఆర్భాటాలు అనవసరం కాదా?'' అంది.

ఆమె సలహాను సత్యమూర్తి హర్షించేడు. ''మీవలె ఇంత ప్రాక్టికల్‌గా ఆలోచించేవారు లేరని'' మెచ్చుకున్నాడు. ''అయినా అవతలివారు మన ప్రపోజల్ అంగీకరిస్తారా?'' అన్న సందేహం వెలిబుచ్చాడు.

''వారు తప్పక అంగీకరిస్తారు. అందుకు తగిన రీజన్ మన వద్ద ఉంది. మీ మదర్ పోయి ఆరు మాసాలే అయిందన్నారు కదా! అది చాలు. మీరు తొందరపడుతున్నారు కనుక ఆర్భాటం లేకుండా ఈ విధంగా జరిపిస్తాం లేదా మరో ఆరుమాసాలు ఆగండి అని అందాం. దాంతోవారు పెద్దమనసుతో మన ప్రపోజల్‌ని అంగీకరిస్తారు. అయినా ప్రయత్నించడంలో మనకు పోయేది ఏంలేదు కదా! వారిష్టపడితే బేలన్స్ సొమ్ము పదివేలూ తీసుకుని వెళ్లి ఇద్దురు గాని. ఇక్కడ మిగిలిన వాటికి ఖర్చు రెండు మూడు వేలకంటే ఎక్కువ కాదు'' అంది.

సత్యమూర్తికి ఆమె సలహా నచ్చింది. వెంటనే వారికీ విషయం చెప్పాడు. వారు ముందు కొంత తటపటాయించినా పెద్దమనసుతో సత్యమూర్తి ప్రపోజల్‌ని అంగీకరించారు. సత్యమూర్తి ఆనందానికి అవధుల్లేవు. వెంటనే వరలక్ష్మి ఇంటికి వెళ్లి ''వారు మన ప్రపోజల్ అంగీకరించారు'' అన్నాడు ఆనందంగా.

వరలక్ష్మి బీరువాలోంచి పదమూడువేల రూపాయిలు తీసి సత్యమూర్తికిచ్చింది.

''మీ మేలు, మీ సహాయం ఈ జన్మలో మర్చిపోలేను..'' అని ఇంకా ఏమో చెప్పబోయాడు.

''ఇందులో మేలు, సహాయం, రుణం లాంటి మాటలకన్నా ఈ శుభకార్యం అదే నా ఆడపడుచు పెళ్లి నేను జరిపిస్తున్న భావన మీరు కల్పిస్తే బావుంటుంది కదా! అదీ మీరు అంగీకరిస్తేనే!'' అంది క్యాజువల్‌గా.

సత్యమూర్తికి క్షణకాలం ఆమె మాటలు అర్థంకాలేదు. తరువాత అర్థం చేసుకుని ''అంటే.. మీరు...నన్ను అదే మనం మేరేజ్ చేసుకుందాం అంటున్నారు అవునా?'' అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

''అదీమీరు మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరిస్తేనే! బలవంతం ఏమీ లేదు. నా మనసులోని మాట చెప్పాను. ఇందులో మధ్యవర్తుల ప్రమేయం అనవసరం. ఇది మన జీవితాలకు సంబంధించిన విషయం! మీరు ఆలోచించుకుని చెప్పండి'' అంది కాస్త సిగ్గుపడుతూ.

''ఇందులో ఆలోచించాల్సింది ఏమీ లేదండీ! నాకూ ఇష్టమే! మీ ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు నాకు నచ్చాయి'' అన్నాడు.

రెండు పెళ్ళిళ్లు వారు అనుకున్న విధంగా నిరాడంబరంగా జరిగాయి.

లక్షలు వెచ్చించినా దొరకని సహృదయుడు కేవలం పదమూడు వేలకు భర్తగా పొందగలిగినందుకు వరలక్ష్మిని ఆమె ముగ్గురు అన్నలు ఎంతో మెచ్చుకున్నారు.

వరలక్ష్మికి ఇద్దరు కొడుకులు. పెద్దవాడు సదానంద్. రెండోవాడు నిత్యానందమూర్తి. ఇద్దరూ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్స్. సదానంద్ కోయంబత్తూర్‌లో టెక్స్‌టైల్ మిల్‌లో జాబ్ చేస్తున్నాడు. తల్లిదండ్రుల ప్రమేయం లేకుండా ఆ మిల్ మేనేజర్ కూతుర్ని పెళ్లి చేసుకుని అక్కడే సెటిలయ్యాడు. రెండోవాడు నిత్యానందమూర్తి కాలేజీ లెక్చరర్.

సత్యమూర్తి, వరలక్ష్మి ఒకే సంవత్సరంలో రిటైరయ్యారు. రిటైర్ అయిన కొద్దినెలలకే సత్యమూర్తి పోయేడు. వరలక్ష్మి ఆశలన్నీ చిన్నకొడుకు నిత్యానందమూర్తి మీదే పెట్టుకుంది. నిత్యానందమూర్తి చాలా నెమ్మదస్తుడు. తండ్రి మంచిగుణాలన్నీ వాడికి అలవడ్డాయి.

వరలక్ష్మికి అరవయ్యోయేట కూడా డబ్బు యావ పోలేదు. ఆమె రెండో కొడుక్కి గొప్ప ఇంటి పిల్లను చూసి చేసి ఐదారు లక్షల సొమ్ము పుచ్చుకోవాలని ఆమె కోరిక.

'తమ ఇద్దరి సంపాదనా పిల్లల చదువులకే సరిపోయింది. ఏమాత్రం వెనకేసుకోలేదు. చివరిరోజుల్లో చేతిలో సొమ్ముంటే కాని అయిన వాళ్లెవరూ సాకరు' అనే భయం ఆమెకుంది.

అందుకోసం రెండోవాడి కోసం గొప్పింటి పిల్లను వెతుకుతోంది. తెలిసినవాళ్లకు, మేరేజ్ బ్రోకర్లకు విషయం చెప్పి మంచి సంబధం చూడమని చెప్పింది. చివరకు ఓ మేరేజ్ బ్రోకర్ సజెస్ట్ చేసిన సంబంధం అన్ని విధాలా బావుందనిపించింది.

అమ్మాయి పేరు సౌజన్య. ఎంబిఏ చేసింది. బ్యాంక్‌లో ఆఫీసర్‌గా జాబ్ చేస్తోంది. అందగత్తె.

గొళ్ళెం

''మా నాన్న నా నోటికి గొళ్ళెం వేస్తానంటున్నాడురా!'' ఫ్రెండ్‌తో చెప్పాడు శేఖర్.

''ఆయనవల్ల కాదుగానీ, నీకు పెళ్లి చేయమను సరిపోతుంది'' సలహా ఇచ్చాడు వేణు.

అలసట

''అబ్బ! ఆఫీసులో పని చేసి చేసి అలసిపోతున్నానే!'' నీరసంగా భార్యతో చెప్పాడు భర్త.

''మహా అలసిపోయారులెండి. ఆఫీసులో కూర్చోవడం, జీతంరాళ్ళు తెచ్చి నా చేతికివ్వడం అంతేగా మీ పనులు? నేనైతే పనిమనిషికి పనులు పురమాయించాలి. వంట మనిషికి ఏమేం వండాలో చెప్పాలి. తోట మాలికి తోట పనులేవేవి చేయాలో చెప్పాలి. కారు డ్రైవ్ చేసుకుంటూ మహిళా మండలికి, సినిమాలకు వెళ్లాలి. టీవీలో సీరియల్స్ చూడాలి. నాకెంత అలసటో ఒక్కనాడైనా ఆలోచించారా?''

-కలవకుంట్ల గురునాధపిళ్ళె (మదనపల్లి)

అదృష్టవంతుడు

''ఏమిటయ్యా ఈ రిపోర్టులో ఇన్ని తప్పులు?'' అడిగాడు మేనేజర్ డిప్యూటీ మేనేజర్‌ని.

''ఏం చేయను సార్! నా క్రింద నలుగురు మొద్దులు పని చేస్తున్నారు.''

''నువ్వు అదృష్టవంతుడివి. నా క్రింద ఐదుగురు మొద్దులు పని చేస్తున్నారు'' అన్నాడు మేనేజర్.

కారు

''రవీ! ఆ అందమైన కారు నీదేనా?'' స్నేహితుణ్ణి అడిగాడు విక్రమ్.

''షాపింగ్‌కు వెళ్లేటప్పుడు ఆ కారు మా ఆవిడది. పార్టీలకి వెళ్ళేటప్పుడు మా అమ్మాయిది. పిక్నిక్‌లకి వెళ్ళేటప్పుడు మా అబ్బాయిది. పెట్రోలు పోయించడానికి వెళ్ళేటప్పుడు మాత్రం నాది'' చెప్పాడు రవి.

- తటవర్తి రామచంద్రరావు (న్యూఢిల్లీ)

జీతం నెలకు పన్నెండువేలు. తల్లీతండ్రీ లేరు. ఒక అన్న ఉన్నాడు. హైదరాబాద్‌లో ఇంజనీరుగా జాబ్ చేస్తున్నాడు. అమ్మాయికి తండ్రి ఇచ్చిన మేడ ఉంది. దాని విలువ ఇరవై లక్షలుంటుంది. మేడమీద అమ్మాయి ఉంటూ కింద భాగం రెంట్‌కిచ్చింది. రెంట్ నెలకు మూడు వేలు వస్తోంది. బ్రోకర్ చెప్పిన వివరాలన్నీ విచారించి కరెక్ట్ అని తెలుసుకుంది వరలక్ష్మి. ఒక రోజు పిల్లను చూడ్డానికి కొడుకుని తీసుకుని వెళ్లింది.

అబ్బాయి, అమ్మాయి ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. కాసేపు ప్రైవేటుగా మాట్లాడుకుని ఒకరినొకరు ఇష్టపడ్డారు.

''చూడమ్మా! మిగతా విషయాలు మాట్లాడుకునేందుకు మీ అన్నగారిని పిలిపిస్తే...'' అని ఏమో చెప్పబోయింది వరలక్ష్మి.

''అవసరం లేదండీ! ఇదీ నాకు సంబంధించిన విషయం. నిర్ణయం తీసుకోవాల్సింది నేను. వివరాలన్నీ మనమే మాట్లాడుకోవడం మంచిది. మీరు ఎంతలో ఉన్నారో చెప్పండి'' అంది సౌజన్య క్యాజువల్‌గా.

ఆ అమ్మాయి అంత డైరెక్ట్‌గా అడిగేసరికి కాస్త తడబడింది వరలక్ష్మి. చకచకా ఏవేవో లెక్కలు మనసులోనే వేసుకుంది.

''ఆ అమ్మాయి జీతం పన్నెండువేలు, ఇంటి అద్దె మూడువేలు మొత్తం పదిహేను వేలు. అవి ముందు ముందు పెరిగే అవకాశం ఉంది. అందుచేత తను రెండులక్షలకు మించి డిమాండ్ చేస్తే బావుండదు!'' అనుకుని ఆ ఫిగరే చెప్పింది ఎంతో ఉదారంగా.

సౌజన్య ఆ సొమ్ముకు వెంటనే అంగీకరించింది.

''చూడండీ! నాకు ఆర్భాటాలు అవి ఇష్టం లేదు. రిజిస్టర్డ్ మేరేజ్ ఇష్టం. అందుకు మీరు అంగీకరిస్తే మీరు కోరిన సొమ్ములో సగం లక్షరూపాయల నగదు ఇప్పుడే మీకు అడ్వాన్స్‌గా ఇస్తాను. మిగిలిన లక్ష రిజిస్ట్రేషన్ అయిన వెంటనే ఇస్తాను'' అంది.

అమ్మాయి ఫ్రాంక్‌నెస్, వ్యవహారనేర్పు వరలక్ష్మికి ఎంతో నచ్చింది. నిత్యానందమూర్తికి ఈ ధోరణి అంతగా నచ్చక ఇబ్బందిపడ్డాడు. ఈ బేరసారాలు తన ఎదుటే సాగించడం బాగాలేదు అనుకున్నాడు.

సౌజన్య షరతులన్నిటికీ వరలక్ష్మి అంగీకరించింది. సౌజన్య వెంటనే బీరువాలోంచి వేయిరూపాయిల నోటు బండిల్ తెచ్చి వరలక్ష్మికి ఇచ్చింది. వరలక్ష్మి దానిని చకచకా లెకపెట్టుకుని ''సరిగానే ఉంది'' అని చిరునవ్వు నవ్వింది.

''మేరేజ్ రిజిస్ట్రేషన్‌కి డేట్ ఫిక్స్ చేసి మీకు కబురు పంపుతాను. ఆ సరికి మా అన్నయ్య, వదినలు కూడా వస్తారు'' అంది.

వరలక్ష్మి ఆనందానికి అవధుల్లేవు.

''చూడు అమ్మా! నీ ధోరణి నాకు నచ్చలేదు. నా ఎదుటే ఆ అమ్మాయితో ఆ బేరాలేంటి? ఆ విషయాలు నువ్వు తరువాత వెళ్లి మాట్లాడు... ఎంతో మర్యాదగా వుండేది'' అన్నాడు నిత్యా... మూర్తి ఇంటికి వెళ్లగానే తల్లితో.

''పోరా! నీకేం తెలియదు. ఇటువంటి వ్యవహారాల్లో జాప్యం కూడదు. ఆ పిల్ల బంగారు గుడ్లు పెట్టే బా... మన అదృష్టం కొద్దీ మనకు లభించింది నెలకు ప... హేను వేలు రాబడి! ఇరవైలక్షల స్థిరాస్తి. నీకు బొత్తిగా వ్యవహారసరళి తెలీదు. లేటు చేస్తే మనకు ఏం జరు... తుందో ఎవరు చెప్పగలరు! వెంటనే సెటిల్ చేసుకోవడం మంచిది. అయినా నీకెందుకురా అంత భయం. అక్కడ పై వాళ్లెవరున్నారు మన ముగ్గురమే కదా! పైగా ఆ పిల్ల మన కుటుంబ వ్యక్తిగా రాబోతోంది. ఆ అమ్మాయి ఎంత తెలివైనదో నువ్వింకా అర్థం చేసుకోలేదు. ఈ వ్యవహారం ఇంకొకరికి తెలియకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే తనే చక్కని నిర్ణయం తీసుకుని సెటిల్ చేసుకుంది''

''ఆ అమ్మాయి ఆలోచనలూ, ఆశయాలూ, అభిరుచులూ, నిర్మొహమాటంగా అన్ని విషయాలు సూటిగ దాపరికం లేకుండా మాట్లాడే పద్ధతి నాకు ఎంతగానో నచ్చాయిరా! ముఖ్యంగా డబ్బు వ్యవహారంలో ఆమె వ్యాపారధోరణి, నైపుణ్యం మెచ్చుకుని తీరాలి. అనవసర ఖర్చులు, ఆర్భాటాలు దండుగ అంటూ వద్దు అంది చూడు ఈరోజుల్లో అందరూ గ్రహించాల్సిన గొప్ప విషయం! ఆ పిల్ల నాకు కోడలుగా రాబోతున్నందుకు నేను గర్వపడుతున్నానురా!'' అంది వరలక్ష్మి సంతోషం పట్టలేక.

''చదివింది ఎం.బి.ఏ. చేస్తున్న పని బ్యాంక్ ఆఫీసర్ కదా!'' అన్నాడు.

మేరేజ్ రిజిస్ట్రేషన్‌కి డేట్ ఫిక్స్ అవగానే వరలక్ష్మి పెద్ద కొడుకు, కోడలినీ కోయింబత్తూరు నుంచి రప్పించింది. ఆమె ముగ్గురు అన్నలు కుటుంబాలతో సహా వచ్చారు. విట్‌నెస్ సంతకాలు సౌజన్య తరపున ఆమె అన్న, వదినలు, నిత్యానందమూర్తి తరపున అతని అన్నా, వదినలు చేసారు. దండలు మార్చుకుని స్వీట్స్ తిని బయటకు వచ్చారు.

సౌజన్య అన్న, వదినలను వెళ్లి కారులో కూర్చోమంది. పర్స్‌లోంచి వేయి రూపాయిల నోట్ల బండిల్ తీసి అత్తగారి చేతికిచ్చింది సౌజన్య. వరలక్ష్మి వాటిని చకచకా లెక్కపెట్టుకుని...

''ఇప్పుడు దీనికి తొందరేం వుందమ్మా! ఇంటికి వెళ్లాక ఇవ్వొచ్చు కదా!'' అంది ఎంతో ఉదారంగా.

''అది వ్యాపార లక్షణం కాదండీ. మాట మీరడం నా నియమం కాదు. మన ఒప్పందం ప్రకారం రిజిస్ట్రేషన్ అయిన వెంటనే బేలన్స్ సొమ్ము ఇస్తానన్నాను. అదే విధంగా ఇవ్వడం నా ధర్మం. అంతేకాని దీని కోసం మీరు మా ఇంటికి రావడం లేదా నేను మీ ఇంటికి రావడంలాంటివి నాకు నచ్చవు. మీ సొమ్ము మీకు పూర్తిగా ముట్టిందికదా! గుడ్ బై!'' అని భర్తను తీసుకుని కారెక్కి వెళ్లిపోతున్న సౌజన్యను చూస్తూ అచేతనంగా నిలుచుండిపోయింది వరలక్ష్మి.

★